

КОНСПЕКТ
Физиологично акушерство - теория
на специалност „Акушерка”

1. Анатомия на външни и вътрешни полови органи: анатомична характеристика, топография; кръвоснабдяване, инервация.
2. Анатомия на костно – мускулния път - анатомия и размери на таза; анатомия на тазовото дъно- поддържащ и удържащ матката апарат.
3. Физиология на женските полови органи – овариално менструален цикъл, клинична характеристика, нервно – хуморална регулация на менструалния цикъл.
4. Оплождане, нидация и развитие на оплодената яйцеклетка. Развитие на плода.
5. Морфология и анатомия на плацентата - фетоплацентарна единица, плацентарен обмен; плацентарна бариера; плацентарни хормони.
6. Пъпна връв, околоплодна течност, околоплодни ципи – образуване, строеж и физиология.
7. Анатомио – физиологични особености на плода.
8. Промени в майчиния организъм по време на бременността – генитални и екстрагенитални.
9. Хигиенен режим и хранене на бременната.
10. Диагноза на ранна бременност:
11. Определяне срока и продължителността на бременността.
12. Допълнителни методи за диагноза на начална бременност.
13. Обхващане на бременна. Задачи на акушерката.
14. Обективно изследване във втората половина на бременността.
15. Положение на плода в матката – хабитус, ситус, позиция, презентация.
16. Акушерска анамнеза – особености. Определяне вероятната дата на раждане (термин).
17. Обективно акушерско изследване:
  - пелвиметрия;
  - акушерска палпация – прийоми на Леополд;
  - аускултация на ДСТ;
  - вагинално изследване – определяне на pelvic score.
18. Антенатална оценка на плода.
19. Допълнителни методи за изследване на бременността:
  - амниоскопия;
  - определяне белодробната зрялост на плода;
  - ултразвуково изследване;
  - приложение на акушерски монитор;
  - микрокръвни изследвания на плода.
20. Консултиране на бременна във втората половина на бременността.
21. Причини за настъпване на раждането.
22. Фактори, оказващи влияние върху протичането на раждането:
  - паритет;

- възраст на бременната;
  - размери на плода;
  - състояние на околоплодния мехур;
  - положение и предлежание на плода.
23. Влияние на родовия процес върху раждащата и плода.
  24. Протичане на първи период на раждането. Поведение на акушерката. Изкуствено пукане на ОМ.
  25. Протичане на втори период на раждането. Поведение на акушерката.
  26. Протичане на трети период на раждането. Поведение на акушерката.
  27. Механизъм на раждане при предно тилно предлежание.
  28. Механизъм на раждане при седалищно предлежание.
  29. Механизъм на раждане при ДПЗТ предлежание.
  30. Механизъм на раждане при високо право положение.
  31. Механизъм на раждане при предно черепно предлежание.
  32. Механизъм на раждане при челно предлежание.
  33. Механизъм на раждане при лицево предлежание.
  34. Многоплодна бременност – етиология, диагноза, протичане на бременността, особености.
  35. Методи за обезболяване на раждането през първи период.
  36. Методи за обезболяване на раждането през втори период.
  37. Обезболяване в оперативното акушерство.
  38. Нормален послеродов период.
  39. Лактация. Грижи за млечните жлези. Съвети при кърмене. Спиране на лактацията.
  40. Анатомио – физиологични особености на новороденото.
  41. Особенности на недоносено и преносено новородено.

КОНСПЕКТ

Физиологично акушерство - практика специалност „Акушерка”

1. Физиология на женските полови органи – овариално-менструален цикъл, клинична характеристика, невро-хуморална регулация на менструалния цикъл.
2. Пъпна връв, околоплодна течност, околоплодни ципи – образуване, строеж и физиология.
3. Хигиенен режим и хранене на бременната.
4. Диагноза на ранна бременност.
5. Определяне срока и продължителността на бременността.
6. Допълнителни методи за диагноза на начална бременност.
7. Обхващане на бременна. Задачи на акушерката.
8. Обективно изследване във втората половина на бременността.

9. Положение на плода в матката – ситус, хабитус, позиция, презентация.
10. Акушерска анамнеза – особености. Определяне вероятната дата на раждане (термин).
11. Обективно акушерско изследване:
  - пелвиметрия;
  - акушерска палпация – прийоми на Леополд;
  - аускултация на ДСТ;
  - вагинално изследване – определяне на pelvic score.
12. Антенатална оценка на плода.
13. Приемане на раждаща. Акушерски дейности и грижи.
14. Протичане на първи период на раждането. Поведение на акушерката. Изкуствено пукане на ОМ.
15. Протичане на втори период на раждането. Поведение на акушерката.
16. Протичане на трети период на раждането. Поведение на акушерката.
17. Механизъм на раждане при предно тилно предлежание.
18. Механизъм на раждане при седалищно предлежание.
19. Механизъм на раждане при ДПЗТ предлежание.
20. Механизъм на раждане при високо право положение.
21. Механизъм на раждане при предно черепно предлежание.
22. Механизъм на раждане при челно предлежание.
23. Механизъм на раждане при лицево предлежание.
24. Методи за обезболяване на раждането.
25. Нормален послеродов период.
26. Грижи за млечните жлези. Спиране на лактацията.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Димитров А. (Ред.) Акушерство. Учебник за студенти и специализанти, АРСО-АРСО КП ЕООД, 2014, София, 425. ISBN (978-954-9301-99-1)
2. Илиева П., Инфекциозни заболявания и бременност –изд. Знание 2002г.
3. Кацулов Ат., Клинично акушерство –второ преработено и допълнено издание ВЕНЕЛ, ООД, 1995г.
4. Кацулов Ат., Синтетично акушерство. Неакушерски болести през бременността и раждането – изд. ВЕНЕЛ, ООД, 1995г.
5. Медицински дайджест (MD) – бр. 1.02.2005г., стр. 4-5; бр. 1.02.2007г.; бр. 10.12.2006г.; бр. 1.02.2008г.
6. Медицински преглед – „Акушерство и гинекология” кн. 1,2,3,4,2007г.
7. Налбански Б., Налбански А., Учебник по акушерство и гинекология, изд. 2003г.
8. Нанов З., Ембриология на човека –изд. 2003г.
9. Пехливанов Бл., Малинова М., под редакцията на доц. Т. Шмилев Справочник за диагностика и лечение на детските болести, Мед. издателство „Райков” 2008г., , стр. 653 – 678,

10. Пранчев Н., Инфекциозни заболявания и усложнения в акушерство, АРСО – София 2003г.
11. Пранчев, Н. Инфекциозни заболявания и усложнения в акушерството. ЕТ „АРСО-Асен Петров, 244. (954-8967-97-9).
12. Смилов Ив., Обезболяване в акушерство – Мед. издателство АРСО, 2002г.,
13. Тодорова, К. Диабет и бременност. Артик 2001, 2010, София, 208. ISBN (978-954-936532-0).
14. Хаджиев Ал., Карагъзов Й., Акушерство – София 1998г., 2005г.
15. Beckmann C. R. B., W Herbert, D. Laube et al. Obstetrics and Gynecology, Lippincott Williams & Wilkins, 2013, 7th Edition, 487
16. Cunningham F., L. Kenneth, S. Bloom et al. Williams Obstetrics, 24th Edition, McGraw-Hill, 1315.
17. Sakala E.P. Obstetrics and Gynecology. Board Review Series. Lippincott Williams & Wilkins; 2000, 2nd Edition, 390.
18. Wells , Н. Buckley, Н Fox. Gynaecological and Obstetric Pathology, 2nd edition, ACOG Press, 2009 246.